

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ser[m]ones de septe[m] viciis criminalib[us]
eoru[m]q[ue] remediis magistri Pauli Wan theosophi et
co[n]cionatoris Patauiensis eximii**

Wann, Paul

[Augsburg], 1517

VD16 W 1186

De vsura q[ue] co[m]mittit[ur] in mutuo palliato Sermo. CXIX.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30065

De mutuo palliato.

nas. ¶ Seco qz apud tradere pdictos den. nō remanet spoz dñiū neqz vsus vñ iuste lucrari possit. Nā sic pz ex dicez in pma pte finonius/ dubiū aut picl'm a fenore nō excusat: nisi apud lucranē includat dñiū atqz vsus rei picl'at' cū q' lucrat. Nepe ex re sua z nō aliena hō lucra ri dz. isup vsus rei ex q' puenit lucrū dz media te vel imediate p'uenire ad ipm lucranē: q' duo nō pcurrit in pdicto casu. Nāz z dñiū z vsus dictoz denarioz trāsterit in cōitacē. ¶ Tertio qz cā epus nō ppriū aliqd pl' spaz. Nā sic ex pce/ denat' p'z picl'm seu dubiū ibi pcurrit nō p/ uenit ex nā rei/ sed ex rpe em: qd nō est tradit' / sed ipius cōitac'. P'erea tale lucrū nō puenit ipi tradit' ex ipius industria aut ex ei' labore: nec in sup ex solertia z sollicitudie ei': aut ex re cōpensatiōe alteri' rei vñ tale lucz possit reduci ad iusticie eq'atē: s; em puenit ex rpe ē qd ipi cōitac'. p'pca talis hōc vsurari' est. Ex p'mis/ sis q' p'z: qñ dubiū siue picl'm a fenore excusat/ z qñ nō. p tres regl'as dicat' z q' tuoz subseqn' na dubia cū suis casibz annexis. Rogem' q' de um vt malicia vsuraz nob det cog'scere: vt sic eā pp' deū valeat' vitare: q' sic bñdicit' in sc'la B.

veditio rescidat solui debet. cxxx. ¶ Tertio si gnū est qñ emproz alias solet exercere vsuras seu vsurarios hōcuz: maxie p' hōc vsurarias emprodes. pbat' hoc ex de vedi. z emp. ad n'az. Et de pig. illo nos. Quidā tñ dicit' q' paucioza sig' requirunt ad h' in foro iudiciali. Est tñ aduer tedū. q' si emproz agri itētiō e simplici illū emic z p'cio iusto par' sp' restituere illū si veditor vo luente redimere nō est ibi vsura: qz nulla ibi in/ teruēit rō mutuū: s; sola empro pura z simpl' p' hōc vsurari' circūstācias atqz signa d' simplici in tētiōe p'sumi p'. In iudicio aut' aie stādū est in his p'cie p'tentis se purā z simplice hūisse in/ tētiōne. ¶ Seco cas' est scz cū fit hōc' veditio nis cū pacto de reuēdēdo infra decēniū. ita tñ q' anqz an' qnquēniū emproz reuēdere nō tene atur i h' casu fm' Host. coisop' beregit' ipa fraus vt ip'e notat: z post eū Joā. an. in c. ad n'az. de emp. z ven. i nouella. Et sic p'z: q' ibi ē vsura. ¶ Tertio cas' addi p'. vbi gra. Emēs agz vel equū seu fruct' agri tā semiati mozi p'cio qz p' babil' valer. vel alē tūc est: empro' seu habi/ tur'. p eo q' soluit p'ciu anqz recipiat rē empra cōmittit vsurā. Rō ē illi: qz empro z p' qndaz rōnez mutui credit' p'ciu veditorū an' rei empre receptionē. Lōstat ei q' ex nā emprodes z vedit tōis: seu cōmutatiōis nō tene' p'ciu rei empre tradere anqz rē empra recipiat. Nā oēs cōmutatiōes sibi iuste parit' z ad paria obligat'. Quia q' p' mutui rōne infcedentē qñ p' p'cio mutui accipit seu retinet aliquā p're debet' p'ciu rei em preidēitico infcedit in h' casu vsura. ¶ Quarto cas' ē cū q's sub specie cōmutatiōis bladi p' bla do an' mellez tradit' alē bladiū v' vt in messe recipiat nouū z p'ualēs siue melli: tal' vsurā cō mittit fm' Host. Jo' aut' dico p'ualēs: qz si illū d' v' vt' fuerit vsqz ad mellez tātū p' babil' valuit ser' qñcū uouū. p illo receptū: n' ē ibi vsura: s; po ri' eq'itas: dia possz. Quis p'ctor ex h' repozta ret' aliquā vtilitatē renouat' sui bladi ob quā eāz possz diuic' p'uarit. Et h' qdē iustū ē. Nā si ego absqz tuo dāno p' iudicio aliquā p'cedr' vtilitatē: n' ex h' sū tibi iust' aut viciōs'. Si tñ an' mellez veditur' erat illd' v' vt' s; muruauit alē ad pces ei': tūc dz z p' idē h' ē equalēs p'ciu: qd tūc inde hūissz si illd' tūc t'pis vedidissz. Ad hā/ bendū at' itelligētā discretā i pdicto casu z i cō sil'ibz distinguēdū ē. aut ē vtil' q' ipa res mu tuata n' erat p'ciosio: t'pe solutiōis: aut d' hoc p' babil' dubitat'. Si p'mo mō: tūc aut' mutuas fuarur' n' erat rē quā mutuo tradit': s; incertū p'sump'ur' z tūc ē vsura. Aut erat: fuarur'. et tūc aut' creditor aufere debitori libertatē se libe radi z tūc etiā ē vsura. In his em' casibz se ero/ nerare voluit z onerare debitorē. Aut talē lib/ tatē nō a' fert' debitori et tūc nō est vsura. imo mereri possz si bona intētiōe an' finū regrat' debitorē vt soluat: ne scz qñ oneret. Si em' bz intencionē corruptā z d' debitori q' p' vsqz ad ego mutui retinere: vt scz ne se a damno relez

Nota hū

B

ali cto

D
p'ct' h
tionis

De vsura q' cōmittit' in mutuo palliato Sermo. CXLIX.

Residit oim maloz

Residit oim maloz. It cupiditas. j. Tim. vj. In pceden. cr. audist' qñ q's rōne dubiū aut picl' li excusari possit ab vsura p tres regl'as: z dubi tatiōes q' tuoz cū casibz q' būsā annexis. Nūc p' h' ex q' mltipl' cōmittit' vsura p mutui palliatū: dicere intēdo qñ hōc sit vsurari' rōne mutui palliatū: z qñ nō. Pro gra' huc. Radix oim ma. ē cupi. vbi s. ¶ Circa hec est aduer tendū: q' mutui vsurariū pōt q'dupl' pallia ri. P'io in hōc emprodes z cōmutatiōis. Sec' cūdo in hōc locatiōis. Tertio in hōc societa/ tis. Quarto in hōc p'missionis. ¶ Circa p'mū v'iez in hōc emprodes z cōmutatiōis p' esse mu tuū palliatū z vsurariū: cū fit scz in fraudē vsu raz. Pro q' itelligēdo nōndi s' sex casus. P'ius mus casus ē de emprode ad redimēdū. vbi gra' Emit q's agz sat' minor p'cio qz valeat sub ta li p'ditōe: q' post. v. vel. vj. annos/ siue qñcūqz placuerit veditori p eodē p'cio illū restituat ei. Circa hūc casū fm' s. Bernardi. tenēdū est: q' si emproz sub specie emprodes p'ciu agri mutuari intēdit: z pp' tale mutui lucrifacer' ānuos fru ctus agri vsura est. lz ab eccl'ia fm' archid. ex h' p'denari nō possit: s; si h' nō fac' in fraudē licet' est hōc fm' eūdē. v' p'ca si par' est q'cū. p' die ēr alē die agz. p' p'cio r'stituere: v' forte pl' sibi placet h' h' pecuniā suā qz agz. De h' tñ dolo sa intētiōe p'sumi p' p' triplicia sig'. P'um qñ p' eū qd dat modicū ē respectu valor' rei. ¶ Se cundū ē qñ aliqd soluit vltra receptā sūmā: vt si vendita fuit res c. floz. z ponit in pacto: q' si

A
quadru/
pl' p'ce'

casus sex

difficilio
circa hūc
casum

uer. licz ei nō auferat facultatē se liberādi: tūc
 z si nō cōmīteat in b vsurā nihilomin⁹ peccat.
 Si ac scdo mō tūc nullū ē ibi viciū: vt pbat ic.
 si. eē d vsu. Tal' dīctio maxie i foro pnie ma
 gne inuit' eq̄raet. Ad b ē fac alia dīctio Sco
 ti q̄ copiosior ē. Et pōit s. ser. cr. d. ¶ Qui' ca
 sus d eo q̄ vedit frumētū v' vinū p p̄cio qdī in
 stāri currit. Et cū b si pl⁹ valeat vsqz ad pascha
 vult q̄ illd pl⁹ ēt sibi def. Si vō valeat min⁹ n̄
 vult q̄ p̄ciū minuat: s; Host. tal' vsurari⁹ est
 L. d. solu. l. penul. ff. d. dam. infec. q̄ bōa. S. si q̄s
 Et b notat archid. r. iij. q. iij. S. j. ¶ S. r. ca
 sus de eo q̄ tpe mellū v' vindemiaz emie fru/
 mētū v' vinū: vt cor mēsurē pascali tpe sibi red
 dāt. tal' em̄ h̄c vsurari⁹ ē. r. iij. q. iij. vsura. Nā
 fm cursū oim regionū z cōem estiatōne: talia
 carora s̄ tūc ep̄is. tal' autē opinto siue estiatio
 pōderāda z estimāda ē. eē de sepul. certificari.
 ff. de flu. l. i. i. p̄n. Nec obstat q̄ q̄nqz h̄c acci/
 dit: qz ad b nō aptant' iura. ff. d. alea. l. nā ad ea.
 Et d. iij. erit autē lex. Qui vō h̄ecerit i foro cō
 scie ad satisfactōne inducēd⁹ ē. eē de vsu. vsu/
 luit. z i ca. in ciuitate. L. licet' ar tales h̄c dīno
 illicet' s̄. lxxv. di. p. rotū. Et eē ne cle. v' mo.
 c. j. z. ij. Et d. vira z bo. de. cū ab oi. b. no. Host.
 eē de vsu. c. vl. ¶ Scdo mutuū palliarū z vsu
 rariū lux p̄ eē i h̄c locatiōis: v' pura si loca
 tor eptimat valozē rei locare: z locat eā hac p̄di
 tiōe adiūta: q̄ qlitercūqz p̄dat seu detertozē:
 vult eū dē p̄ciū recupari rē suā: b qdē sic i frau
 dē vsuraz: qz res estimata inercidit loco pecu
 nie: nec est vera locatiō: qz locatorē suo piculo
 tradit p̄ q̄ p̄stiu' sibi merces vt siqz alteri lo/
 car domū p̄ annū p. r. lib. ita tū q̄ si cōburat v'
 qlit' tūqz destruat satisfactat sibi p. ea zē. vsu
 rā ē vt p̄z eē de locaz. z p̄duc. c. i. z c. p̄rerea. Est
 tū adūrdū. q̄ locatiō aliqñ d: firma. eē d loca.
 z p̄du. nra nobis. sic ei q̄nqz i p̄p̄tū: q̄nqz ad
 certū tps. Et si moriat' p̄ducoz ifra certū tps
 ei succedit heres. sec⁹ ar ē in vsufructu: q̄ qdēz
 p̄sonalis est z morit' cū p̄sona. Est insup ali⁹ cō
 tract⁹ q̄ fm glo. eē de loca. z p̄du. in ca. potuit.
 ē medi' ius locatiōis z p̄ducoz q̄ emphiteo/
 noiat' de q̄ h̄ i dīco c. potuit. talis h̄cus in b
 accedit ad venditiōne: qz qñ celebrat' aliqd̄ dat
 quēadmodū i veditiōe dat' p̄ciū: s; nibilonin⁹
 differt ab ea: qz p̄ veditiōne dñūz ipm trāssert'
 s; in b cōtractu dñs recinet dñūz sibi q̄ p̄ ma
 gis videt' accedere ad nām locatiōis: qz sic lo/
 cator dñūz sibi recinet z ānis singul' aliqd̄ rei
 cipit. ita z b: qz emphiteoia singul' ānis puen
 tū canonē. i. celsuz soluit. Emphiteosis nomē
 est grecū: z idē ē qd̄ melioratio i locato. Nā an
 tiq̄ sterilita tū p̄ hūc h̄cū p̄cedebant: z meli/
 oratiōes receproz erāt. demū p̄missū est fieri d
 sterilibz z fructuosis. Lōsistie autē tū i rebz so/
 lis. Quidā autē hūc h̄cū vocāt dario ad lruel/
 lū. Scidū ē autē: q̄ possessio ecclie i emphite
 osim d nouo i p̄p̄tū n̄ pōt dari. eē de re. ec. n̄
 alie. c. nulli. s; tū possessio ipa q̄ p̄i⁹ emphiteo

rica erat: libere ad eccliam puenire poterit alit'
 i p̄p̄tū i emphiteosim dari. b rī cū grano sa
 lio: pur b; extra de fru. ex p̄e. ¶ Tertio mutu
 um palliarū z vsurariū p̄ eē in h̄cū societatis
 Est ei societatis fraternitas qdā. ff. p. so. l. vey. p.
 inde impiū ē: q̄ ibi cōmītat' vsura v' turpe lu
 crū. qd̄ quidē fit qñ inf' locos eq̄tas nō seruat
 Est tamē circa b aduertēdū fm sc̄m Tho. ij.
 ij. q. lxxvij. ar. ij. i solutiōe q̄ntē rōnis q̄ ille q̄ i
 societate cōmīteat pecuniā suā artificii v' merca
 rozi pecūie dñūz nō trāssert' i illū: sic p̄tingit i
 mutuo s; remanet ei⁹ q̄ dedit illi. ita q̄ cū picu
 lo illi⁹ mercator cū ea negociat': v' artificez opat'
 p̄p̄ea licite recipit p̄ p̄e lucri ide. pueniēz. v' iez
 raqz de re sua. Nec ille. ¶ Scdo est notādū: qz
 h̄cus societatis tripl'r p̄ variari. P̄rio sic qñ sē
 duo h̄z vn⁹ pōit pecuniā z alē opam corpales
 ff. p. locio. l. ij. Scdo fieri solet: qñ vn⁹ ponit pe
 cuniā z opam: z alē pecuniā tū: aut opaz tū.
 Tertio fit: qñ ambo i societate pecuniā z opaz
 ponit. Et i his oibz eq̄tas ē seruāda ne aliqd̄ si
 ar in fraude vsuraz. qz fm Host. lucra z dāna
 cōia eē debet. p̄cordat i b' Host. z no. r. iij. q. iij
 pleriqz. Proinde rle pactū fieri possz. v' iez ego
 recipis q̄ntā p̄e lucri z tu tres alias. v' ecouer
 so tu q̄ntā z ego tres alias s; pueniētā n̄raz: qz
 tua v' mea industria estiare debet: vt p̄z insti.
 de socie. S. j. Et s̄l'r p̄ rara diuidat' dānū. Possz
 insup fieri nō exp̄ssa p̄dicta estiatōe p̄sona: cō
 mīteō discretiōi ipi⁹ q̄ pecuniā recipit vt assu/
 gnet p̄e lucri z dāni q̄ntū sibi videt' iustū. Et tā
 dē si estz aliqz excess⁹ siue defecit' p̄cordit' iustē
 remittet' sibi. S; notādū ē: qñ vterqz pōit pe
 cuniā z opaz z alē eoz pl⁹ de pecūia v' de ope
 aut de vtroqz ponit: tūc lux eoz debz esse eq̄/
 le nō equalitate quantitatis: sed p̄portiois si
 nihil aliud exp̄ressum est. Qz autē cōtractus so
 cietatis in vsuraz fraudem fieri possit ponit
 aliq̄ casus. P̄im⁹ casus est talis: quidā ponit
 i societate opaz tū. ali⁹. xxx. floren. ad sc̄iā p̄e
 lucri z dāni. bē ad lux z dānū. x. floz. ff. floz.
 sp̄ saluis remanētibz. In tali em̄ casu: nisi ille q̄
 opam ponit mercedē laborz accipiat quē susti/
 net. p̄ cōmercio. r. floz. qz lux z dānū sp̄ctat
 ad illū q̄ pecuniā dedit: tal' q̄ dedit eā vsurari⁹
 est. Ratio hui⁹ ē. qz. xx. floz. mutuaueit mercā
 ei p̄ cōmercio. x. floz. p̄tinentiū ad lux z dānū
 illi⁹ em̄ q̄ pecuniā dedit: cū receproz sic. x. floz
 reñ. q̄ nō stant piculo suo sic z illi⁹ qui opaz ge
 rit. q̄ equē bñ debent stare. xx. ad lux illi⁹ qui
 opaz pōit z ad piculū mutuat'. Nā pueniēs ē
 q̄ bēat emolumētū q̄ bz on⁹. Proinde si iste q̄
 opam gerit nil bēat p̄ mercede laborz exhibiti i
 lucro qui accidit ei qui pecuniā dedit: vsura cō
 mīteat: quia posito hoc casu ille qui pecuniā
 dedit pro. xx. floren. nil habere debet ad simili/
 tudinē mutuant'. q̄ sicut patz ex dīctis in p̄e.
 ser. nomie mutui vltra fortēz nil recipere pōt.
 Lū q̄ h̄cū societatis: ita qz vn⁹ ponit pecuniā alē
 opaz vt dīctū ē: licitū ē dū tū fuer' eq̄tas social'

Nota hū

alia disti
ctio scoti

D
h̄cū loca
tione

difficilio
circa hūc
casum

E
tractus
societas

De mutuo palliato.

sed b non est in pposito casu. Nam si mercator recipiens pecuniam et ponens opaz postqz merces emeret pderet eas: amitteret vtqz. xx. floz. et opaz corpale. Collator aut pecunie nil pdit nisi em. x. flo. et no opam corpale. Casus qz neqz licet est: s; sic in fraude vsuraz. ¶ Seco casus est de illo qz credit mercatori e. ducac. sic qz merces currat ad pscm mercatoris: et alia ad pscm culu ipsius traditis. Et de eade vsqz licet et pdat: tuc em ide est acti medietate currate ad pscm mercatoris sibi mutualet. Et rose t'is mutui nilm salariu mercator habeat de industria sua et ope quo reliqua medietate p radente in mercatioe deducit. Et ideo ide est acti mercatori cui qnqz ginta lib. mutualet diceret. Trado tibi alias qnqz ginta: et ppe mutuu qd feci tibi deduc tibi eas absqz stipedio alto: cu tu talibz p stipedijs qra ps soleat assigni / absqz b qz in capital pditioe absqz sua culpa sca nil penit p dar. id t'is pccus illicite est. ¶ Tertio casus est de illo qz in societate dat pecuniam mercatori: et puenit sca qz det sibi scia pres lucriz: nil de dano. In b casu distinguendu e: qz si incedit hie lucz: et no danu vsura est. et de vsu. c. s; luit. Si aut incedit picipare lucz: et danu / s; de da/mino nil dicat: tuc pccus licet est. Et licz de da/mino no expmat intelligit: tñ bz de illo sic de lucro. vt in st. de socie. s. illd. S; pone qz negociator qz pecunia recipit ad mercandu pacifici cu illo qz ea sibi dar d. Volo in fine p industria mea et labore meo hie. xx. flo. nolens in eis aliqd da/mino sentire: nuqd lz: Ddm qz sic s; iste e pccus locatiois: no societatis: qz t'is negociator p illo pccio opas suas locat. et h mo nihil etia sentit d lucro. Posset et pacisci qz non solu deberet hie illa. xx. sine aliqd dano: s; in tale et tale pre de lucro: et nullu de dano. Sepe ei pigit qz rata est industria socij qz pccoferat societati qz ipa pecunia. vt si ipse sol nauigaret: et sol pegrinaret ff. como. si no fuerit. s. j. Et tuc ex pacto prem no sentiret danu: tñ piciparet in lucro. sed in rei vitate tuc illa recipiat no vt soci: s; rose sui salarij. Ad nam societatis faciut oia qz dea se in pnti ser. et qz in sequenti ser. dicent. ¶ Circa hec qrun t'ia. Prio nuqd qz dz ponere opam s. negociado vel circa nauigado dz ea ponere sumptibz suis an societatis: Ddm fm bal. qz qn pficit ca societatis: excepti istis qz fecisset domi dz hie expsas de corpe societatis: qz non dz lucz nisi deducti expsis. h etia tenet Lyn. ¶ Seco pe qrit: an in diuisione societatis qz qnqz p longa rpa sic mltis laboribz ac sudoribz pccidendo: si no inuenit nisi capitale saluu / debe ac hie ille qz possit illd: an debeat equit diuidi? Circa b diuersi diuersa sentent. dimissis alijs de b. Bernardi. Tu aut die fm Jac. de Bre. qz no solu de vsuetudie / s; de iure e qz capitale sit saluu: qre et soci? me? dz hie pecunia. Est die: qz ponit opam. Rñdeo qz pccu opa intelligit contidens pecunie: no aut ipi soci. Ideo si

vn? ponit comoditate ope: et al? ponit comodi tate pecunie / no aut pperat. Ponam em qz vn? in societate ponat mille milia: al? tñ opaz: tuc in nillo p re pportio: nisi de comodis ope: et comodis pecunie: non de ipa totali sorte p ide expssim e: qz in societate ponit spes ex vna parte pura pccus: et ex alia opa pastoral: qz sola como da et dana in obuentionibz coia se. no aut ipm pccus. vt in. s. si i cobibeda. l. si duobz. ff. p socio. Uel dicam qz in dubio portio intelligat in societate post vsus rei qz ipa res. Et b fac ad qone socide ouiu: qz fec? lana / lac / et bimoi se coia: s; no oues socide dare. Uex tñ est qz licz pncipalia capita sint mortua: tñ societatis fetibz durat Et qz dicitur est qz oues in societate dare no sunt coes: intellige qz capitale meu no est coe / s; meli oraru et deterioru est coe. vbi gra. dedi agnos i socidat: tuc qzru valebat agni an oia retraha il lud tanqz meu capitale. In illd aut qd crescit: pura qz agni castrotes se facit: aut porcelli porci. tractu epio illd diuidit tanqz int socios. Est dedi equa in socidat: et tractu rps oia retraha se: sca int nos exprimatioe p medietate deteriorario: nis / pccm et damnu penit ad me. p alia ho medietate penit ad te. Na hec e na societatis qz na tanqz qddā inerinsecu oibz pccibz inest. qz nil aliud est qz dispo qda qua lex vt vsuetudo statu it sup pccu. vt ff. de pac. l. si vnus. s. pactus. ¶ Tertio qrit. si ipm capitale est pditū seu di/ minutu: yana. l. supuenire fortuna: nuqd iste qz ponit opaz tenet aliqd dare illi qz pecunia de dit: vbi gra i diminutioe. Ponam qz in societate posueri. xx. pdita se. x. nunqd teneri tu mihi restituere: Et videt qz sic. qz danu dz esse coe vt sup. Nam si totu danu esset meu / foret nam societatis. Contrariu tñ detminat glo. in. l. si non fuerit. ff. p socio. s. illo. sup hbo sol. di. qz ille qz ponit opam sua sola / nunqd se obligasse videt ad danu soci: Sufficient em danu pditari opaz. Et b pbat dices. qz correlatiuoz eadem e natura. Un de de capitali nihil lucrā ponens opaz: ita de capitali nihil danificet. Si aut lu/ craret ita danificari deberet: qz de pccis eed em danu regle. qz sic est coe lucru: ita dz esse coe da/mino. Si aut no apper qlit sic pccia societatis: intelligat pccia fm vsuetudine regiois. et it merca/ tores intelligit fm vsuetudine mercator: semo? rris fraudibz et dolis rē. ¶ Quarto mutuu pal/ liatu et vsurariu pcc esse in pccu pmissiois: licz etia dici possit qdam societatis. Ad cu? intellige tia qrit pccia an comitit pecunia bona fide cui dam mercatori vt lucz in de r iuste: et habeat pre in lucro / licite agat. i. vtz talis pccus sit licit/ tus: Dicendu est qz commissio pecunie duplici fieri pot. Prio cu traslatione dñj in toto vt in pre. vt si fiat translatio pecunie sue rei commissio in dominiu illius cui comitit. et tunc pro pecu/ nia sic commissio non licet aliqd sperare. sic non licet alicui sperare lucru de re no sua: quia mu/ tuu est. et consequent inde sperare lucz. non licz. sic dupli

D

D

3
Questio
pma

De scba

no rila
no rila

R
Dōtia

Obic
Rñto

2
pccus co
missiois.

commissio
pecunie
sic dupli

phibere dno. Luc. vi. Murus da. ni. in de spe.
 Ad h fac. c. consuluit. ex de vsu. Secdo sine dñij
 trāstatiōe pōt calis cōmissio fieri. s. qñ tota res
 pmissa rem in ei dñio cōmittit: p̄ lucy spare
 ve de re sua: qz pecunia vel alia res cōmissa. sic
 p̄mittit aliqd suo vel mistro q̄ negociat de re/
 bus dñi ad eius vtilitatē. z p̄ dñs qd̄ exerceat
 fori sic rei. p̄rie iusto titulo possidet. nec est sile
 de mutuo z de cōmissio: qz i mutuo pecunia stat
 in p̄sco illi q̄ eā accipit. nō sic aut̄ i pecunia q̄ cō
 missa est: qz stat p̄sco cōmittētis. Jō de tali pe/
 cunia p̄ licite spare lucy. opz tñ q̄ tota pecunia
 cōmissa sit: qz si p̄ti cōmissa cēt: z pri nō: s̄ mu/
 tuo data possz eē viciū vsure Si ei aliq̄s p̄mit
 tit aliquid. ita q̄ mutuet ei medietatē z alia me
 dietatē reter dñio suo: ita q̄ iste cui p̄mittit de
 beat de illa negociari ad lucy: tūc tale lucy. vi/
 cū vsure bz. qz sp̄at nō solū ex re cōmissa: s̄ et
 ex mutuo data. Et iō ex mutui adiectiōe i toto
 p̄ctu viciū gñat. Sic em̄ in logica locutio iudi
 cat falsa p̄ falsam adiectiōem. s̄ directe fceē vī
 tate. sic si dicat hō volās est aial. ita i moralibz
 iudicat actio viciosa qñ vicio cōmisset. sic est
 in p̄posito. Siquis aut̄ obijciat: qz i cōmissiōe
 aliaz rez. q̄ de se parit̄ fructū: ve est ager z vi
 nea p̄ spare aliqd: tñ i p̄missiōe pecunie q̄ de se
 nullz fructū parit̄: n̄ vī aliqd̄ posse spare: nec spa
 rū si accipet vī iusto titulo posse reteri: qz gñis
 nō dat: nec labori p̄rio reddit / nec p̄ alia re. p̄
 priā p̄p̄at. p̄tea vī simplr̄ iniuste possideri.
 Ad h dñm ē qz i tali p̄missiōe pecunia nō p̄t pe/
 cunia imediat: s̄ maḡ ex h̄ p̄tigit qz nego
 ciat emedo vel vendedo. Et iō tal̄ exercecia
 lucri maḡ est de rebz q̄ p̄missaz pecunia iusta
 cōmutatiōe acquirit̄ s̄ qz sit ex p̄te pecunie iam
 p̄misse. Nec Alex̄. lō. Sic ḡ p̄z ex p̄missis de
 mutuo palliatio: quō mutui vsurariū q̄dupl̄
 palliari pōt: vīz i p̄ctu emptiōis z veditiōis: i
 p̄ctu locatiōis: i p̄ctu locatiōis. z i p̄ctu p̄missiō
 nis cū casibz z q̄onibz anertis qd̄ sit i talibz sen
 tendū. Rogem̄ ḡ deū vt̄ apiat oculos itelligē/
 re n̄c q̄tus h̄ palliatiā maliciā z absconditā p̄/
 cipiam: z p̄ deū illā decessetur: q̄ est bñd̄
 erus in seclā. Amen.

De cupiditate q̄ sit in cābija. Ser. CXX.

Rēdit oim maloy
 est cupiditas. j. ad Tim. j. In p̄ce. ser.
 imo. audistz quō vsura cōmitti pōt in
 mutuo palliatio q̄dupl̄: vīz in emproe z vē/
 ditiōe: in locatiōe: in societate: z i cōmissiōe cū
 certz casibz z q̄onibz annexis. Nūc p̄r̄ videā
 q̄ mala op̄et̄ ipa cupiditas oim maloy radii i
 cābija: in q̄bz mltipl̄ regit̄ cupiditas z q̄rit̄ oc/
 cultare vsuras. P̄o ḡa Buc. Ra. oim. malo.
 est cu. vbi s̄. Circa iā dicta in p̄ce. ser. est no
 tandū q̄ tria s̄ ḡia cābija. P̄o s̄ qd̄ arti/
 ficialia. Secdo qd̄ realia. Tertio qd̄ casua
 lia. de q̄bz p̄ ordinē vidēdū erit. (derāda.
 P̄o s̄ cābia artificialia: circa q̄ tria s̄ cōf

Quo sint inuenta
 videlicet Quo sint necessaria.
 Quo sint licita

C P̄o p̄siderādū est quō cābia sunt inuenta.
 Ars em̄ cāpsoria fm̄ p̄hm. j. poliē. casu z foru
 na forte p̄m̄ t̄ est inuenta: sed demū p̄ exp̄ientia
 artificial̄ ē fca. Solz ei nūmismata regioē p̄pa
 p̄ valere q̄ in aliena: accidit ḡ forte q̄sdaz h̄ie
 nūmismata q̄ nō multū app̄ciabāt in regione
 sua: eo qz nō essent p̄ria regioni illi. Illis ḡ ca/
 su venētibz cū eis ad alias regiones in q̄bz p̄pa
 erāt: accidit eos p̄ nūmismatibz illis p̄ recipē
 q̄ valerēt in regionibz suis. z vidētes inde h̄ie
 lucy arte cāpsoria s̄ vī. Et tñ mō bec ars origi
 nem sūp̄sit. Demū p̄siderātes boies q̄ nūmism
 mata i aliq̄bz p̄tibz plus valerēt: z meli⁹ exp̄en/
 derent p̄ lucy in inuentū: m̄tebāt vel porra
 bant illa. z sic p̄t p̄seruāre in artificialē exer
 citiū h̄ p̄er sū est. **S** Secdo p̄siderādū est: quō
 ars cāpsoria sit necaria. Necessē ei est h̄ie cāpsō
 res i diuersz regionibz. P̄o p̄ nūmismatū di
 uersitas. Secdo p̄ p̄grinatēz circūitēz di
 uersas regiones. Tertio p̄ cōmutatiōes rez. si
 ue nūmismatū vsum: cū in diuersa loca remoz
 ta res z q̄nqz ēt denarij ad p̄mutatiōes portari
 nō p̄t: s̄ cāpsor p̄ cābitū tali necitati subuenti
 re pōt. **T** Tertio p̄siderādū est quō ars cāpsō
 ria sit licita. Un̄ p̄mutatio artz cāpsorie est lici
 ta maxie p̄ q̄tuor. P̄o qz nō h̄z mutui rōez
 eo qz p̄t dilatiōez rōis nō sp̄at lucy. Secdo: qz
 cāpsori specie vel nūero nō reddit̄ fors eadē: eo
 qz tribuit monerā vni⁹ gñis z recipit alteri⁹. pu
 ta res z grossos vel den̄. z recipit floz. dar floz. et
 recipit ducaf. z de p̄slibz. Tertio in super fm̄
 arch. ruij. q. ij. c. j. sup glo. nō p̄t dici empro vī
 veditio p̄rie loquēdo: qz empro z veditio p̄p̄e
 p̄sistit in app̄ciabilibz rebz q̄z p̄ta nūmismatū
 re mēsurant: s̄ h̄ gen⁹ sit in sola p̄mutatiōe nū
 mismatū diuersoz genēz. p̄tea nō est empro
 vī veditio: s̄ simplr̄ p̄mutatio dici p̄t: z licite.
 nisi cābiētes de diuersz gñibz nūmismatū cari/
 stā inducere intēdāt. **Q** Quarto isup z si inde
 bire putat̄ qd̄ h̄ licere rōe intēsse. vīz p̄ labo
 res z exp̄ēlas salarioz p̄sonū z silū q̄ cāpsor
 subit̄ p̄ h̄c artē: q̄z p̄p̄t ex ea vīuet̄ p̄. vñ. j.
 Loy. ix. d̄ apls Quis militat suis stipēdijs vn̄
 q̄: q. d. n̄o. licita ḡ s̄ cābia ista dñm̄ cū d̄bito
 moderamine stant: z discretū suscipiat̄ lucrū.

Ars cam
 psozia in
 uenta est
 casu z for
 tuna.

Campso
 res se nec
 cessarij.

Casus du
 bitabiles
 circa cā
 bia artifi
 cialia.

Obiecto
 Rñso.

R
 Dō fia.

Secus cō
 missiōis.

Cōmissio
 pecunie
 sic dupl̄